

23. Az elbeszélés

1. Csónakáztál egy tavon. Te is evezhetnél. Meséld el társaidnak!
2. Meséld el a legutóbb látott film egyik izgalmas részét!
3. Keresd meg az interneten vagy az *Idegen szavak és kifejezések szótárában* a *dialógus* és a *monológ* szavak jelentését! Írd le a kettő közötti különbséget!

A legegyszerűbb fogalmazásnak is megvan a maga műfaja. Épp ezért, mielőtt hozzákezdsz a szövegszerkesztéshez, el kell döntened, **elbeszélő szöveget**, **leíró szöveget** vagy **jellemzést** akarsz-e írni. Az elbeszélő fogalmazás történetet mesél, a leíró helyszínről, épületről, tájról ad leírást, a jellemzés pedig egy mesehőst vagy más személyt jellemez. Most beszéljünk először az **elbeszélő** szövegekről, arról például, amikor a születési bulidról mesélsz vagy írsz. Ilyenkor törekedj arra, hogy olyan sorrendben mondd el az eseményeket, ahogyan azok a múltban veled megestek! Meséld a helyszínről és azokról, akik ott voltak veled, azaz a szereplőkről! Idézd fel a lezajlott párbeszédet, fűzd hozzá érzéseidet, és röviden jellemezheted is társaidat, még ha nem is jellemzés az, amit írsz! Személyes beszámoló esetén egyes szám első személyt használj, ha viszont nem veled esett meg a történet, az elbeszélés egyes szám harmadik személyű legyen! Ha leírsz egy történetet, figyelj a bevezetés, a tárgyalás és a befejezés arányaira!

4. A képek is tudnak mesélni. Pontosabban a képek „olvasásakor” megfejtjük a képi üzenetet. Életre keltjük a képen szereplőket, elképzelünk hozzájuk illő tulajdonságokat, részleteket. Elkezdjük szólni a történetüket. Egy fénykép például olyan képi üzenetet hordoz, amely lehetővé teszi, hogy a fényképező személy nézőpontját, a valóság kiragadott részletét vagy a sa-

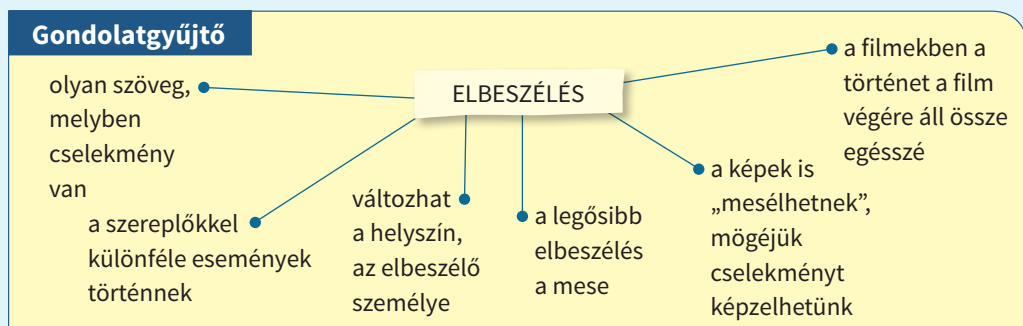

ját valóság- és emberismeretünket is mozgósítsuk. Alaposan nézd meg ezt a családi fotót, és meséld el a hozzá képzelt történetet a társadnak úgy, mintha meg-elevenednének a szereplők! Hallgasd meg a párodat, ő milyen történetet képzelt a képek mögé!

Ha elbeszélő szöveget alkotsz, ügyesen alkalmazhatod a **párhuzamos szerkesztést**. Ilyenkor elbeszéléseid attól is egyedivé válik, ha a történetedet a korábban megélt élményeiddel, más hasonló vagy éppen eltérő helyzettel összehasonlítod. Ha már egyszer a születnapod került szóba... Kiket hívtál meg újra? Kiket nem hívtál meg? Miért? Mit játszottatok az előző bulidon, és mit a legutóbbin? Milyen tortád volt? Mi az, amit jövőre biztosan szeretnél, ha megismétlődne, és mi az, amit nem szeretnél többet átélni?

Párhuzamot vonsz a helyzetek között, így szemlélteted az eseményeket. Az ilyen el-lentétező szerkesztést vagy logikai párhuzamot nevezzük párhuzamos szerkesztésnek.

5. Keress Dani korábbi naplójegyzései közt olyan eseményeket, amelyek hason-lítanak a te életedben történetekhez! Készíts a hasonlóságok alapján párhuzamos szerkesztésű fogalmazást!

HÁZI FELADAT

1. Írj 8-10 mondatos elbeszélő szöveget egy születésnap buliról! Figyelj az esemé-nyek sorrendjére!
2. Írj 5-6 mondatos **párhuzamos szerkesztésű** elbeszélő szöveget a tavalyi és a mostani születésnapodról szlenges kifejezőeszközöket használva! Hasonlítsd ösz-sze, milyen jó és kevésbé jó dolgok történtek akkor és most! Kezdőmondata így hangozzon: „Az idén remekül sikerült a születésnap partim, nem úgy, mint ta-valy.” Zárómondata pedig így: „Jövőre sem hívom meg Dinit, aki tavaly a nagy-képűségével elrontotta a születésnapot.”